

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

København, den 3. november 2009

Sagsnr.: 349

Dok.nr.: 10986

./.
Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering ministerens talepunkt fra samrådet i Miljø- og Planlægningsudvalget den 21. oktober 2009, samrådsspørgsmål J, K og L om muslingefiskeri i Lillebælt.

Eva Kjer Hansen

/ Mette Selchau

Den 20. oktober 2009

TALE TIL SAMRÅD DEN 21. OKTOBER 2009

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål J (tidligere BX):

”Vil fødevareministeren med henvisning til den verserende EU-sag om muslingeskrab i Limfjorden redegøre for baggrunden for, at Fiskeridirektoratet nu har stillet 6 muslingefiskere i udsigt at kunne skrabe muslinger i Natura 2000-området i Lillebælt, herunder kommentere Danmarks Naturfredningsforenings brev til Fiskeridirektoratet, samt foreningens brev til ministeren af 25. august 2009, i forhold til forpligtelserne i EU’s habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv, jf. MPU alm. del – bilag 759?”

Spørgsmål K (tidligere BY):

”Vil fødevareministeren endvidere redegøre for baggrunden for den fortsatte afvisning af at udsende udkast til konsekvensvurderinger af påtænkt muslingefiskeri i Natura 2000-områder i offentlig høring, herunder oplyse de ulemper ministeren måtte se ved en sådan høring?”

Spørgsmål L (tidligere BZ):

”Vil fødevareministeren ligeledes gøre rede for, om denne nye sag i Lillebælt indebærer risiko for en ny potentiel overtrædelsessag ved EU, svarende til den verserende sag om muslingeskrab i Limfjorden?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S).

Svar:

Indledning

- Udvalget har stillet tre spørgsmål i anledning af, at der er meddelt tilladelse til fiskeri efter blåmuslinger i områder af Lillebælt.
- Jeg vil besvare spørgsmålene samlet.

Spørgsmål J (tidligere BX):

Baggrund

- Fiskeridirektoratet har givet tilladelse til, at i alt seks fartøjer må fiske blåmuslinger i en række afgrænsede områder i Lillebælt – deriblandt i et Natura 2000-område.
- Fiskeritilladelserne gælder fra september og frem til udgangen af december 2009. Tilladelserne er givet på baggrund af en grundig miljøkonsekvensvurdering, som DTU-Aqua har udarbejdet i foråret 2009 for det planlagte fiskeri.

Miljøkonsekvensvurderingen

- Det følger som bekendt af habitatdirektivet, at der som betingelse for at udstede en fiskeritilladelse i de beskyttede områder skal være udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering, hvor fiskeriets påvirkning af området er blevet undersøgt og sammenholdt med de miljømæssige hensyn, der ligger til grund for udpegningen.

- Den konkrete konsekvensvurdering vedrører specifikt et planlagt fiskeri af blåmuslinger i to muslingeproduktionsområder i Lillebælt.
- De to områder ligger samtidig inden for et udpeget Natura 2000-område.
- Miljøkonsekvensvurderingen forholder sig – i overensstemmelse med habitatdirektivets krav – til en lang række potentielle effekter af det planlagte fiskeri i forhold til de beskyttelses- og bevaringsmæssige hensyn, der er gældende for Natura 2000-området.
- Med gennemførelsen af konsekvensvurderinger sikres det, at den efterfølgende forvaltning sker på grundlag af den nyeste og bedste videnskabelige viden.
- Vurderingen indebærer derfor, at myndigheden om nødvendigt får mulighed for at tilpasse fiskeriet, således at fiskeriet ikke skader de beskyttede naturtyper og arter i området.
- Det er netop dét, som Fiskeridirektoratet har gjort i den foreliggende sag – ved at fastsætte særlige skræddersyede vilkår for fiskeriet, der imødegår de negative effekter, som konsekvensvurderingen beskriver, og som fiskeriet ville have medført, hvis der ikke var blevet fastsat disse vilkår.
- Jeg vil nu komme ind på disse særlige vilkår.

Naturfredningsforeningens brev

- Danmarks Naturfredningsforening har i et brev til Fiskeridirektoratet rejst en række problemstillinger, som Foreningen mener, at konsekvensvurderingen giver anledning til.

Påvirkningen af ålegræs

- Naturfredningsforeningen anfører f.eks., at muslingefiskeri har stor betydning for udbredelsen af ålegræs, og derved har fiskeriet en påvirkning i forhold til en beskyttet naturtype i området.
- Jeg har fået oplyst, at muslingefiskeriet kun vil ske på arealer, hvor der ligger mange muslinger, og at der i forbindelse med fiskeri på sådanne muslinge tætheder kun er en meget ringe sandsynlighed for påvirkning af ålegræs.
- Konsekvensvurderingen viser, at en dybdegrænse for fiskeriet på 3 meter vil være en potentiel begrænsning for udbredelsen af ålegræs.
- Derfor – og for at være helt sikker på, at fiskeriet ikke begrænser udbredelsen af ålegræs – har Fiskeridirektoratet i tilladelserne fastsat et vilkår om, at muslingefiskeriet i dette Natura 2000-område skal ske på en dybde på mindst 4 meter.

Fiskeri i Natura 2000-området

- Naturfredningsforeningen rejser endvidere spørgsmål om, hvorvidt forsigtighedsprincippet betyder, at der ikke kan tillades muslingefiskeri i Natura 2000-områder.
- Habitatdirektivet forbyder ikke aktiviteter inden for de naturbeskyttede arealer.
- Habitatdirektivet stiller derimod krav om, at der forud for de eventuelle tilladelser af fiskeriet skal gennemføres grundige vurderinger af effekterne på miljøet, og der må ikke gives en tilladelse, hvis vurderingen viser, at fiskeriet er til skade for området.

Øvrige vilkår for fiskeriet

- Direktoratet har – udover fastsættelsen af en dybdegrænse for at tage hensyn til udbredelsen af ålegræs – stillet som krav, at fartøjerne skal have særlige stenriste monteret for at forhindre opfiskningen af større sten.
- Endvidere er der fastsat en mængdemæssig begrænsning således at der må fiskes op til 14.000 tons blåmuslinger inden for de to produktionsområder. Det skal ses i forhold til, at den samlede mængde fiskbare blåmuslinger i området er 65.000 tons.

- Desuden er de seks tilladelser givet for en tidsbegrænset periode – frem til den 31. december 2009.

Spørgsmål K (tidligere BY):

Manglende høring om miljøkonsekvensvurderinger

- Danmarks Naturfredningsforening har efterlyst en systematisk offentlig høring af de konsekvensvurderinger, der udarbejdes som led i fiskeriforvaltningen.
- Jeg lægger stor vægt på en åben og løbende dialog om fiskeriforvaltningen.
- Interesseorganisationer, erhverv og andre myndigheder kan bidrage med væsentlige oplysninger om bl.a. særlige naturbeskyttelseshensyn af betydning for fiskeri- og fiskeopdrætsområdet.
- På fiskeriforvaltningsområdet er der stor tradition for at inddrage både erhvervet og de øvrige interessenter i arbejdet. Det sker bl.a. i de rådgivende udvalg, der er omtalt i fiskeriloven, f.eks. det såkaldte ”Muslingeudvalg”.

- Udvalget skal bl.a. rådgive om en bæredygtig udvikling af erhvervsmæssig fiskeri og opdræt af muslinger.
- Udvalgsstrukturen understøtter dialogen og formålet om at inddrage og orientere interessenterne – både med hensyn til generelle orienteringspunkter og i forbindelse med drøftelse af konkrete sager og problemstillinger.
- Muslingeudvalget er bredt sammensat af repræsentanter fra både erhverv og interesseorganisationer, og der er derfor grundlag for en grundig og alsidig dialog om muslingerelaterede problemstillinger.
- Arbejdet i udvalget er tilrettelagt således, at der både sker skriftlig kommunikation, og når emnerne er egnet hertil, indkaldes der til møde.
- Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Fiskeridirektoratet i starten af oktober har benyttet sig af muligheden for at indkalde Muslingeudvalget med det ene, specifikke formål at drøfte to konkrete miljøkonsekvensvurderinger vedrørende blåmuslingefiskeriet i Limfjorden for sæsonen 2009-2010 inden der blev givet tilladelse. I mødet deltog bl.a. Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening.

Spørgsmål L (tidligere BZ):

Naturfredningsforeningen klage til EU-Kommissionen

- Danmarks Naturfredningsforening fremsendte i efteråret 2008 en klage til EU-Kommissionen over, at Danmark havde meddelt tilladelse til muslingefiskeri i Natura 2000-områderne Løgstør Bredning og Lovns Bredning i Limfjorden.
- Naturfredningsforeningen mente, at tilladelserne var i strid med habitatdirektivet.
- EU-Kommissionen har i anledning af sagen stillet en række uddybende spørgsmål til Fødevarerministeriet.
- Ministeriet har i januar 2009 fremsendt skriftlig svar til Kommissionen i sagen, ligesom Fiskeridirektoratet har afgivet en mundtlig redegørelse for sagen overfor Kommissionen på et møde i juni 2009, og der er senest fuldt op med yderligere skriftlige bemærkninger i september 2009.
- EU-Kommissionen har endnu ikke meldt tilbage.
- Jeg vil gerne fastslå, at tilladelserne til muslingefiskeri i Lillebælt er givet på grundlag af en konsekvensvurdering, der repræsenterer den bedste, tilgængelige, videnskabelige viden – sådan som habitatdirektivet stiller krav om.

Afslutning

- Til slut vil jeg gerne fremhæve, at der på baggrund af miljøkonsekvensvurderingen aldrig har været et bedre grundlag for forvaltningen af muslingefiskeriet i Lillebælt.
- Det er derfor min overbevisning, at forvaltningen af muslingefiskeriet i det naturbeskyttede område af Lillebælt sker på et sikkert juridisk og videnskabeligt grundlag.